

ijfint te Tongeren
COLLÉE, uit-
eigenaar van dit

TRIJDER ver-
's woensdags en
lags.
ndingen van brig-
id of aankondiging
moeten franco
worden aan den
Groote-Markt,
9, Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.
2 maal per week 4 fr. 'sjaar
1 » » 3 fr. »
Een blad afzonderlijk
centiemen.
De abonnementen
vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 cen-
tieten per drukregel.
Reclamen, vermissen en
andere artikels, vooraan of
binnen in het blad: 1 traak
den drukregel.

TONGEREN, DEN 31 MEI 1911

Wart ongediert

an van 7 September, M. Karel leeft zich op eene meeting te veroorloofd het scheldwoord « ongediert » naar het hoofd stelselheid te slingeren. Aan van 7 September heeft uit het oog verloren, dat er zijn, katholieken, voor wie hij penbaar loven eerbiedig den laemt, welke zusters en broe- chers en zonen hebben, die « zwart ongediert » behooren r wie juist dit « ongediert » de de roem der familie is. De « Indépendance » voelt dat de van 7 September eene onbe- heid heeft begaan en neemt nu dat persoonlijk ieder lid der lijkheid, elk lid een klooster- volkomen eerbiedwaardig is; » ad beweert zelfs diepen eerbied steren voor de nonnen, die zich ren voor liefdadige werken. r....voegt het maconnieke blad — en dit *distingue* is nog hate- dan de brutaliteit van M. Buls en moet de actie en het werk geest-lijken en kloosterlingen in geheel nemen en dan, dan en zeggen dat het oordeel van als niet overdreven is. s, op zichzelf genomen is priester, ieder kloosterling een edig man; maar te samen zijn ongediert; » prachtig van logiek, daad ! n kind, dat op de banken der school zit, zal met zijn klein and u zeggen dat vele goede en te samen, een allerbest ge- vormen en dat dus ook vele edwaardige menschen te samen eerbiedwaardig geheel moeten en. leen voor M. Buls en zijne lijf- vanten is 't niet zoo; vele eerbied- vande menschen bijeen genomen ongediert. t zijn die menschen die het l nemen als men besluit dat, op zelveu genomen, liberaal en ndeligi man kan zijn en dat vele ralen uitblinken door vernuft en and; maar dat, te samen geno-, men te doen heeft met de meest rompen fanatieke partij, die on- den zo loopt.

De Kamer.

Zitting van 26 Mei, te 2 ure.
VOORLOOPIGE CREDITEN.
Neujan leest eene verklaring, waarin hij dat de linkerzijde besloten heeft te weigeren te nemen aan de heraadslaging over de loopige crediten, want zij wil bij elke ge- heid protesten tegen den aanslag, door gouvernement op touw gezet tegen de open- scholen. (Toelichtingen links.) De leden der oppositie verlaten de zaal. Woeste antwoord op de verklaringen M. Neujan. is aller vreemdst: inderdaad de openbare kwijze zal niet bearijpen hoe de minderheid achter dergelijke voorwendsels kan ver- helen. Vj hebben een wetsontwerp te bespreken ik alle andere. Zoo de linkerzijde dus niet ekt en niet heraadslagt, is het omdat de ositie zich niet wil gedragen naar de rege- van het parlementair stelsel, maar omdat et land in eenen niet normalen toestand wil ogen. Vj willen integendeel een beroep doen op de lichte denkwijze van het land. oor niet te willen heraadslagen verzaakt de erzij aan haren plicht.

Zij is onwaardig van de mandaten, die zij heit gevraagd, zij rekent klaarblijkelijk op de zwakte der meerderheid waarover wij be- schikken en welke ziekte of dringende plichten onvoldoende zouden kunnen maken. Men zou aldus komen tot revolutionairen toestand, tegen welke de gematigden in den lande niet zouden aanzelen te protesteren. (Zeer wel rechts.) Men wil het gouvernement in moeijlichkeiten brengen, maar men ziet niet, dat de slachoffers diegenen zonden zijn, die jaarvelden van den Staat genieten, niet alleen de ambtenaren, maar zelfs de werklieden. Ik heb met recht degenen aan te klagen die zo handelen, gedreven door den kleinzieligsten partijgeest. Wj zijn nog. God dank, de meerderheid. Het is onzen plicht de wetten te maken, te beletten dat het gouvernement in de klem gerake en de goede werken der openbare diensten te verze- keren. Ik zeg daarom tot mijne vrienden, en welke ook de revolutionaire houding zij der oppositie, de meerderheid zal niet aanzelen haren plicht te doen. (Eenparige toej.) M Liebaert doet het doel en de draagwijdte van het wetsontwerp uitschijnen. De achbare minister toont aan dat de libe- rale partij op sleepstouwen is van de socialisten. Deze konden de gelegenheid niet laten voor- bijgaan om wanonders tot te lokken, maar de liberale partij wordt afgekeurd door hare troe- pen, want deze zijn verschromt door de snelheid waarmee de liberale partij wordt opgeslorpt door de socialisten. (Zeer wel !)

Zij is bezig met hare verdwijning en vernie- ting te bereiden. (Zeer wel ! zeer wel !)

Zij sluit zich aan bij de ellendigste socialis- tische manoeuvre, daar deze zou kunnen uitlo- pen op 't stivalven van alle openbare diensten, en op het beroven van al de staatsbedienden van wat de Staat hen schuldig is. Zij sluit zich aan bij de socialisten, om de governementeele uitsluiting te bewerken. (Toej.)

De artikelen worden opvolgenlijk aangenomen en het ontwerp eenparig gestemd door de 85 aanwezige katholieke leden. (Langdurige toej rechts. De leden der linkerzijde keeren terug in de zitting.)

(Vervolg der zitting van 26 Mei.)

M. Schollaert weergelt het verwijt van ongrondwettelijkheid aangevoerd door MM. L. Huysmans en Denis. Reeds in 1895 hebben Kamer en Senaat het ongrondwettelijke van het verwijt bewezen. M. Huys- mans heeft hier bekend dat hij de toelagen aan het rij onderwijs aannam.

M. Huysmans. Wj hebben de mogelijkheid der toelagen aangenomen, niet de verplichting. M. Schollaert. Ons ontwerp stempt volkomen overeen met de grondwet. Sedert 1830, heeft men aan de scholen toelagen toegekend, en geen daarmede strijdige grondwettelijke teks kan worden aangehaald. Van 1830 tot 1842 werden de toelagen verleid aan de vrije scholen, « gemengde » geheeten.

Sprekter haalt eene heele reeks gevallen van ondersteuning der vrije scholen aan.

M. Janson. Dan waren ze niet meer vrij.

M. Schollaert. Dus, volgens u, is ondersteu- ning onderwijs niet meer vrij.

M. Janson. Neen ! (Onderbreking rechts.)

M. Schollaert. Ik neem akte van deze betee- kenis ? Wj zul' en eens zien hoe gij dan nog zult kunnen zeggen, dat de vrije universiteit van Brussel vrij is.

Alle regeeringen, alle provinciebesturen, alle gemeenten hebben sedert 1831 toelagen verleend.

M. Janson. Wat ik u verwijt, is dat gij de vrijheid van onderwijs opoffert om toelagen te trekken.

M. Schollaert. Men zal wel willen aannemen dat er, om eene tachtigjarige overleving te schorsen op 't oogenblik dat men een alge- meenen vooruitgang van het onderwijs vraagt, eene uitstekende, afdoende reden zou moeten bestaan. Welnu toen in 1908, M. Braun in den Senaat den tekst vroeg, die het recht om toela- gen te geven verhaalt, heeft hem niemand ge- antwoord. (Herhaalde onderbrekingen, links.)

Zoudt gij wellicht durven beweren, dat alleen de meest verbevene, instellingen, die scholen, de meest toelagen mogen genieten, terwijl men er geen toelagen aan alle vermakelijheden, zou mogen geven aan alle vermakelijheden, aan alle instellingen van wetenschap, kunst of liefdadigheid ? Dit is niet aan te nemen.

De toelagen is eene aanmoediging tot de uit- breiding van het onderwijs, een dank voor de school haar onderwijs te verbeteren. Eindeligi is het eene aanzienlijke besparing van de open- bare machten, die aldus worden ontslagen en die helt der schooluitgaven in het land. On-

rechtstreeks wordt de toelage aan de huisvaders bezogt, deze brengen ze over naar de school, en dit stelsel wordt geheld. 't is hetzelfde stelsel als dat der studiebeurzen door M. Bara tot stand gebracht.

Overigens talrijke gemeenten zullen bij de nieuwe regeling winnen.

M. A. Delporte. Alleen de broerkens en de nonnekens zullen er bij winnen.

M. Schollaert. De openbare macht stelt ideo- ren huisvader eene studiebeurs ter hand, met deze woorden : « Leid uw kind naar de school uwer keuze. » (Tegenspraak links.)

Men erkent dat de zelfstandigheid der ge- meente niet wordt gekrenkt uit hoofde der tal- rijke verplichtingen, door den Staat aan de ge- meenten opgelegd. En op deze zelfstandigheid zou worden inbreuk gemaakt, omdat door de wet de gemeente wordt verplicht tot eene ge- ringe tegemoetkoming die haar anderdees ont- last van grotere uitgaven.

Hoe zult gij, van den dag af dat de wet leer- plicht invoert, eischen dat de huisvader zijn kind zende naar eene school die zijn geweten niet gerust stelt. (Rechts : Zeer wel !)

M. Leonard. Weg met de kloosters !

M. Schollaert. De zelfstandigheid der gemeente blijft met ons stelsel ongehouden.

Wat betreft het toezicht door de oppositie zoo dringend geëischt, nemen wij het beginsel aan voor de scholen met toelagen.

Ik bepaal mij heden tot deze beschouwingen en besluit met te zeggen dat de grondwet hoeg- naamd niet in dit debat is betrokken. 't is dus ten onrechte dat men de voorafgaande kwestie stelt tegen het ove-weging nemen. (Luidte toe- zichtigingen rechts. Gejuw links en aan de viter- ste linkerzijde : Weg met de kloosters !)

M. C. pelle. En hebben wij op den buiten de school onzer keuze ?

M. Schollaert. Moesten wij u volgen, dan zou het de onzijdige leerplicht zijn. Die oplossing zou echter de gewetensvrijheid der katholieken krenken. (Zeer wel ; toelichtingen rechts), en derhalve is zij ongrondwettelijk. Onze oplossing daarentegen, kent iederen burger het recht toe zijne school te kiezen, en hij kan zich met an- dere vereenigen, om eene school te stichten, die toelagen zal krijgen, indien zij aan de wet- telijke vereischen beantwoordt. Het is noodig de vrije keus der ouders te vrijwaren. (Her- haalde goetkeuring.)

M. Troclet begint eene redevoering tegen den roof door de kloosters !!! Hij zal dit thans heden verder ontwikkelen.

LEUVEN. — Gisteren greep in St-Pieters- kerk, om 10 ure, de plechtige lijkdienst plaats, van wege de Katholieke associatie, tot zielrust van M. Roberti.

Al onze politieke mandatarissen, met M. Schollaert, waren aanwezig.

Na den dienst werd er in den Katholieken Kring algemeene vergadering gehouden, met dagorde : kiezing van een voorzitter.

MM. Hermans-Ausloos en baron Descamps brachten beurtelings hulde en dank aan de dierbare afgestorven voorzitter. M. Schollaert werd vervolgens als voorzitter voorgesteld en met algemeene toelichtingen uitgeroepen.

M. Schollaert bedankte en beloofde alle werking, die in zijne macht lag en hoopte op ieders medehulp om den godsdienst in de harten onzer kinderen te houden en te beletten dat het geloof uit o.ze scholen worde ver- bannen.

Adv. Veltkamp bracht namens de vergade- ring eene openbare hulde aan minister Schollaert voor zijn wetsontwerp.

Stads- & Provincienieuws

M. Burggraaf DESMAISIERES, zal op onze achthare volksvertegenwoordiger, zal op Donderdag 8 Juni aanstaande dag der voor, in het lokaal der Land- en Tuin- bouwmaatschappijen, Koffiehuus *Atlee-Verla*, Kiezenstraat te Tongeren, van 10 ure tot 1, de p.riemen ontvangen die hem verlangen te spreken.

GROOTE-SPAUWEN. — Het zal den 10^e Juni a. st. zijn dat de Eerw. Heer Gustave Hardy het H. Priester- schap zal ontvangen.

Maandag 12 Juni zal hij in de parochiale kerk van Groote-Spauwen zijne eerste H. Mis opdragen.

Men is ieverig in de gemeente

bezig om aan dit feest al den moge- lijken luister te geven.

Zondag in den namiddag zal een stoet naar Vijltingen trekken om den jongen Feestheld ten huize van den Heer Burgemeester af te halen.

Aan dezen stoet zullen o. a. deel- nemen de ruitery, de velorijders, de zangmaatschappij St-Cecilia welke zich sedert lang op dit schoon feest voorbereid. De fanfaren zullen hunne blijde toonen niet sparen om de plechtigheid te vervroolijken en op te luisteren.

Groote-Spauwen zal in een lusttuin veranderd zijn, want noch moeite, noch werk wordt gespaard om aan de familie Hardy de algemeene ach- ting en toegenegenheid te betoonen.

KLEINE-SPAUWEN. — Door de Fanfaren maatschappij alhier is be- sloten een festival in te richten voor Harmonieën, Fanfaren en Zangko- ren, op zondag 16 Juli aanstaande.

DIEPENBEEK. — RIJWIELONGEVNL. — Eene leerlinge van het pensionaat dezer gemeente, is aan den ingang van het dorp door eenen vreemden wielrijder overreden geworden.

Men heeft het kind naar het kloos- ter gebracht, en bestadigd dat het ongeval een beenbreuk veroorzaakt had.

ST-TRUIDEN. — KIEZING. — Op 11 Juni a. s., zal alhier eene gedeeltelijke provinciale kiezing plaats hebben ter vervanging van den heer Van Marsenille, in leven burgemeester der gemeente Borloo en provinciaal raadslid.

DILSEN. — VERONGELUKT. — Gis- teren namiddag wanneer J. Paumen, die eene kar schansen in het bosch gehaald en nog een jong paard inge- spaanden had, tengevolge het afrijden der kanaalbrug, alwaar de weg nogal hellende is, heeft deze door de kar eenen stoet in zijnen rug bekomen, waardoor hij onder het wiel zijner kar geraakte, welke hem dwars over zijn lichaam reed. Eenigen tijd er na was hij een lijk.

BINNENLAND.

LUIK. — Zondag namiddag ontsnapte gas uit een hoogen van de maatschappij « Espéran- ce-Longdoz » te Se-raing. Eene berst was in het metselwerk gekomen. Zes werklieden zakte verstrikt ineen. Een hunner, Bouigny, bezweek. De vijf andere konden terug tot het leven ge- roepen worden.

BRUSSEL. — Eene dame van Antwerpen, die voor zaken te Brussel was, werd door een behendigen gauwduif beroofd van hare oor- bellen, ter waarde van 2000 fr.

Hoe krijgt hij het gedaan !

— Zondag avond, rond 8 ure, stelde een tooneelspeelster uit den Muntschouwburg, Maj. F. wonende Guldenenspoorenstraat, vast dat die- ven in hare kamer ingedrongen waren en een ijzen kofferken, inhoudende voor meer dan 30,000 fr. juweelen gestolen hadden.

— ARME KINDEREN ! — Een genaemde G. van Luik, verliet over een jaar de echtelijke woning zijne vrouw en zeven kinderen aan hun lot overlatende.

De arme vrouw had verleden week ver- noemd dat haar man te Elsene verbleef. Zij ver- zamelde reisgeld bijeen en trok er met twee harer kinderen naartoe, om dezen aan de zor- gen van hunnen vader toe te vertrouwen.

Toen zij aan het opgegevene adres kwam, was hij verhuisd.

In den nacht van zaterdag op zondag, vond een pompier haar en de twee kinderen op een dorpel zitten, uitgeput van honger en vermoed- elijk.

Hij leidde hen naar de kazerne, maar eens